

**Publiczne Liceum Ogólnokształcące nr VIII
im. Aleksandra Kamińskiego w Opolu
ul. Ozimska 48a, 45-368 Opole**

***Wewnętrzny System
Doradztwa Zawodowego***

Opole 2020

Podstawy prawne dotyczące doradztwa zawodowego:

- 1) Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo Oświatowe (Dz.U. 2017 poz. 59).
- 2) Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty z późniejszymi zmianami (Dz. U. z 2004r., Nr 256, poz. 2572 z późniejszymi zmianami).
- 3) Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe. (Dz.U. z 2017 r. poz. 60, 949).
- 4) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 lutego 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
- 5) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2018 r. poz. 1647).
- 6) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. poz. 325).
- 7) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. poz. 1675).
- 8) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz.U. 2017 poz. 622).
- 9) Rozporządzenie MEN z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. 2017 poz. 860).
- 10) Rozporządzenie MEN z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. 2017 poz. 703).
- 11) Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno - pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2017, poz. 1591).
- 12) Rozporządzenie MEN z dnia 1 marca 2017 w sprawie dopuszczenia do użytku szkolnego podręczników (Dz.U.2017 poz.481).
- 13) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli nieposiadających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dz.U. nr 50, poz. 400, ze zm.).
- 14) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 1 lutego 2013 r.

w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych.

- 15) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół wprowadzające funkcjonowanie wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego, realizowanego we współpracy z poradniami psychologiczno – pedagogicznymi.
- 16) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 13 czerwca 2003r. sprawie rodzajów, organizacji oraz sposobu działania publicznych placówek kształcenia ustawicznego, w tym publicznych ośrodków kształcenia i doskonalenia zawodowego (Dz. U. z 2003 r. nr 132 poz. 1225).

Wprowadzenie

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego (WSDZ) obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu przygotowania uczniów do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia oraz optymalnego funkcjonowania społecznego. Określa cele i działania oraz efekty dotyczące prowadzonych działań z zakresu doradztwa zawodowego. Działania z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane przez szkolnego doradcę zawodowego, wspieranego przez wychowawców i nauczycieli oraz specjalistów ds. pomocy psychologiczno- pedagogicznej, nauczycieli biblioteki i wybrane osoby oraz zewnętrzne instytucje, placówki. Nauczyciele, wychowawcy, specjaliści ds. pomocy psychologiczno – pedagogicznej, nauczyciele biblioteki również realizują działania z zakresu doradztwa zawodowego (wybrane zadania).

Wybór zawodu jest długoterminowym procesem rozwojowym, składającym się z decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat. WSDZ umożliwia uczniom zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do indywidualnego rozwoju i zaplanowania własnej kariery edukacyjno - zawodowej, wspiera rodziców i nauczycieli w zakresie udzielania pomocy uczniom. Służy prawidłowemu rozpoznaniu przez ucznia swoich predyspozycji zawodowych, mocnych i słabych stron oraz rozwijaniu kompetencji społecznych wysoko cenionych we współczesnym świecie.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego skierowany jest do uczniów uczących się w systemie trzyletniego i czteroletniego liceum oraz rodziców i nauczycieli, wychowawców, specjalistów ds. pomocy psychologiczno - pedagogicznej.

1. Cele ogólne WSDZ:

- a) przygotowanie uczniów do świadomego i samodzielnego podjęcia decyzji dotyczącej wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu z uwzględnieniem swoich zainteresowań, uzdolnień, zasobów i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy;
- b) przygotowanie uczniów do wejścia na rynek pracy, pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- c) rozpoznawanie, rozwijanie uzdolnień i zainteresowań uczniów;
- d) rozwijanie wśród uczniów świadomości swojego potencjału;
- e) kształtowanie wśród uczniów prawidłowych postaw i umiejętności społecznych;
- f) rozbudzanie wśród uczniów aspiracji zawodowych, motywowanie do chęci zdobywania wiedzy, wykształcenia;

- g) gromadzenie i aktualizowanie oraz udostępnianie informacji edukacyjno – zawodowych (koordynowanie);
- h) diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na działania związane z doradztwem zawodowym, informacje edukacyjno - zawodowe;
- i) wspieranie rodziców w działaniach wychowawczych podejmowanych wobec swoich dzieci;
- j) wspieranie nauczycieli, wychowawców, specjalistów w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym, udzielaniem pomocy psychologiczno - pedagogicznej;
- k) koordynowanie działalności informacyjno - doradczej realizowanej przez szkołę;
- l) tworzenie i zapewnienie ciągłości działań z zakresu doradztwa zawodowego na terenie szkoły.- współpraca z nauczycielami, wychowawcami, specjalistami, rodzicami uczniów i innymi osobami wspierającymi działania szkoły.

2. Szczegółowe cele WSDZ

A. Uczniowie:

- 1) Kształtowanie umiejętności określania swoich celów życiowych, podejmowania decyzji, planowania w zakresie dalszego rozwoju edukacyjno – zawodowego.
- 2) Poznanie swoich mocnych i słabych stron, zainteresowań i predyspozycji zawodowych, cech osobowości, temperamentu; uzdolnień, kompetencji.
- 3) Kształtowanie odpowiedzialności za własny rozwój zawodowy.
- 4) Kształtowanie hierarchii wartości i potrzeb.
- 5) Rozwijanie kompetencji kluczowych w tym społecznych, osobistych, cyfrowych, związanych z przedsiębiorczością przydatnych na rynku pracy w tym zapoznanie z podstawowymi zasadami savoir - vivre i konstruktywnej komunikacji interpersonalnej, autoprezentacji, współzawodniczenia i współpracowania w grupie oraz ze sposobami radzenia sobie ze stresującymi sytuacjami i wykorzystania w sposób optymalny, bezpieczny nowych technologii informacyjno - komunikacyjnych.
- 6) Rozwijanie umiejętności bezpiecznego korzystania z nowych technologii informacyjno - komunikacyjnych, cyfrowych.
- 7) Kształtowanie pozytywnych postaw do nauki i szacunku do pracy, ukazywanie korzyści wynikające ze zdobywania wiedzy, podejmowania pracy.
- 8) Rozwijanie myślenia, działania kreatywnego, przedsiębiorczego.
- 9) Rozwijanie umiejętności efektywnego uczenia się i zarządzania czasem.

- 10) Budowanie motywacji do rozwoju.
- 11) Propagowanie różnych dziedzin nauki.
- 12). Zapoznanie z czynnikami determinującymi wybór szkoły, zawodu oraz rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu.
- 13) Zapoznanie z zagadnieniami dotyczącymi rynku pracy (m.in. praca, zawód, pracodawca, pracownik, bezrobocie, skutki bezrobocia, sposoby poszukiwania pracy, źródła informacji na temat rynku pracy, zatrudnienia, dokumenty aplikacyjne, autoprezentacja podczas rozmowy kwalifikacyjnej, zawody nowe i nadwyżkowe oraz deficytowe, formy zatrudnienia, trendy na rynku pracy w tym zagranicznym, możliwości zatrudnienia, podstawy prawa pracy, działalność gospodarcza, wolontariat, staże).
- 14) Zapoznanie ze specyfiką wybranych zawodów, stanowisk pracy, informacje o zawodach, stanowiskach pracy (przeciwwskazania do pracy w wybranym zawodzie, charakterystyka zawodu, wymagania, kwalifikacje itp.).
- 15) Zapoznanie z systemem edukacyjnym w Polsce oraz z zasadami rekrutacji do szkół po ukończeniu liceum ogólnokształcącego oraz z kierunkami kształcenia, możliwościami zdobywania kwalifikacji zgodnych z potrzebami rynku pracy i predyspozycjami zawodowymi, źródłami informacji na temat kierunków kształcenia, rekrutacji do szkół (uczelnie wyższe itd.).
- 16) Zapoznanie z możliwościami kontynuowania nauki za granicą.
- 17) Zapoznanie ze źródłami wiedzy, informacji na temat kierunków kształcenia, zasad rekrutacji do różnych szkół i nauka korzystania z nich.
- 18) Dostarczenie informacji na temat instytucji wspierających na rynku pracy, udzielających pomocy psychologiczno - pedagogicznej w tym z zakresu doradztwa edukacyjno - zawodowego, pomagających w planowaniu ścieżki edukacyjno – zawodowej.
- 19) Uzyskanie informacji na temat losów absolwentów (wybór szkoły przez ucznia po ukończeniu liceum).
- 20) Zapoznanie z zasadami, procedurami przeprowadzania egzaminu maturalnego.

B. Rodzice:

1. Dostarczenie informacji na temat możliwości wyboru kierunków kształcenia (uczelnie wyższe itp.), zasad rekrutacji do szkół (uczelnie wyższe itp.).
2. Dostarczenie wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach, preferowanych wartościach, zdolnościach, zainteresowaniach, możliwościach, mocnych i słabych stronach, predyspozycjach zawodowych.

3. Dostarczenie informacji o przeciwwskazaniach zdrowotnych do wykonywania określonego Zawodu.
4. Dostarczenie informacji na temat instytucji zajmujących się pomocą psychologiczno – pedagogiczną, doradztwem edukacyjno – zawodowym.
5. Dostarczenie informacji na temat czynników wpływających na podejmowanie przez dzieci decyzji związanej z wyborem drogi edukacyjno – zawodowej.
6. Aktywizowanie w proces wychowawczy dziecka dotyczący właściwego wyboru drogi edukacyjno – zawodowej.
7. Zapoznanie z zasadami, procedurami dotyczącymi egzaminu maturalnego.

C. Wychowawcy, Nauczyciele, Specjaliści ds. pomocy psychologiczno – pedagogicznej, Nauczyciele biblioteki:

1. Wymiana informacji na temat planowanych i podejmowanych działań z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego, współpraca szkolnego doradcy zawodowego z dyrekcją szkoły, wychowawcami i nauczycielami oraz z zespołem psychologiczno - pedagogicznym - zapewnienie ciągłości działań z zakresu doradztwa edukacyjno - zawodowego na terenie szkoły.
2. Pomoc w organizowaniu pomocy psychologiczno – pedagogicznej w tym doradztwa edukacyjno - zawodowego (prelekcje, spotkania z pracodawcami i specjalistami wspierającymi działania szkoły, organizacja wycieczek zawodoznawczych, wyjścia na Targi Edukacyjne, Targi Pracy, Dni Otwarte szkół itp.).
3. Organizowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli z zakresu udzielania pomocy psychologiczno - pedagogicznej w tym z zakresu doradztwa zawodowego uczniom i ich rodzicom.

3. Działania (zadania) WSDZ:

1. Podejmowane działania w zakresie doradztwa zawodowego poprzedzone są badaniami w zakresie zapotrzebowania uczniów na działania związane z doradztwem zawodowym, informacje edukacyjno - zawodowe (ankiety, wywiady, obserwacje itp.).
2. Działania w zakresie doradztwa zawodowego podejmowane są przez szkolnego doradcę zawodowego wspieranego przez wychowawców, nauczycieli oraz specjalistów ds. pomocy psychologiczno – pedagogicznej (psycholog, pedagog,

pedagog specjalny, terapeuta pedagogiczny), nauczyciela biblioteki i wybrane osoby oraz zewnętrzne instytucje wspierające działania szkoły.

3. Nauczyciele, wychowawcy realizują wybrane zadania, działania związane z doradztwem zawodowym podczas prowadzonych przez siebie obowiązkowych zajęć edukacyjnych (wybrane treści programowe poszczególnych przedmiotów), zajęć wychowawczych, zajęć pozalekcyjnych oraz innych zajęć, działań w tym wskazanych przez dyrektora szkoły i/lub wynikających z zajmowanego stanowiska i/lub ujętych w programie realizacji doradztwa zawodowego.
4. Doradca zawodowy, nauczyciele, wychowawcy, specjaliści ds. pomocy psychologiczno - pedagogicznej (psycholog, pedagog, pedagog specjalny, terapeuta pedagogiczny), nauczyciel biblioteki realizują doradztwo zawodowe zgodnie ze swoimi kompetencjami, kwalifikacjami lub w formie wskazanej w programie realizacji doradztwa zawodowego i/lub wskazanej przez dyrektora szkoły.
5. W celu zapewnienia ciągłości działań doradczych, realizacji działań w zakresie doradztwa zawodowego szkolny doradca zawodowy, wychowawcy i nauczyciele oraz specjaliści ds. pomocy psychologiczno – pedagogicznej (psycholog, pedagog, pedagog specjalny, terapeuta pedagogiczny), nauczyciel biblioteki ściśle ze sobą współpracują i podejmują zintegrowane działania.
6. W celu zapewnienia ciągłości działań doradczych, realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego, szkolny doradca zawodowy, wychowawcy i nauczyciele oraz specjaliści ds. pomocy psychologiczno - pedagogicznej (psycholog, pedagog, pedagog specjalny, terapeuta pedagogiczny), nauczyciel biblioteki współpracują z rodzicami uczniów i innymi osobami oraz ze specjalistami zatrudnionymi w instytucjach, placówkach wspierających działania szkoły.
7. Realizuje się zajęcia i podejmuje się działania z zakresu doradztwa zawodowego mające na celu wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy;
8. Działania WSDZ są realizowane w ramach działalności Szkolnego Ośrodka Kariery;
9. Koordynatorem podejmowanych w szkole działań z zakresu doradztwa zawodowego jest szkolny doradca zawodowy.

3.1. Realizatorzy działań z zakresu doradztwa zawodowego

Realizatorami podejmowanych w szkole działań z zakresu doradztwa zawodowego są: doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele, specjaliści ds. pomocy psychologiczno - pedagogicznej (psycholog, pedagog, pedagog specjalny, terapeuta pedagogiczny), nauczyciel biblioteki i inne osoby w tym zatrudnione w instytucjach współpracujących ze szkołą.

3.1.1. Zadania szkolnego doradcy zawodowego

Doradca zawodowy w szczególności:

- a) systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego;
- b) prowadzi zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu z uwzględnieniem rozpoznanych mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów;
- c) opracowuje we współpracy z innymi nauczycielami, wychowawcami, psychologiem, pedagogiem program realizacji doradztwa zawodowego uwzględniający Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego;
- d) wspiera nauczycieli, wychowawców, specjalistów w zakresie realizacji działań określonych w programie doradztwa zawodowego - pomaga w realizacji ciągłości działań z zakresu doradztwa zawodowego;
- e) współpracuje z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- f) wspiera nauczycieli, wychowawców, specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno - pedagogicznej;
- g) koordynuje działalność informacyjno-doradczą realizowaną przez szkołę, w tym gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia;
- h) realizuje działania wynikające z programu;
- i) pomaga uczniom w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- j) koordynuje gromadzenie, aktualizuję i udostępnianie informacje edukacyjno - zawodowej;
- k) współpracuje z instytucjami, placówkami wspierającymi działania szkoły w realizacji; zadań z zakresu doradztwa zawodowego, orientacji zawodowej.

3.1.2. Zadania nauczycieli, wychowawców, psychologa, pedagoga, pedagoga specjalnego, terapeuty pedagogicznego, nauczyciela biblioteki

Nauczyciele, wychowawcy, psycholog, pedagog, pedagog specjalny, terapeuta pedagogiczny nauczyciel biblioteki:

- a) realizują zadania z zakresu doradztwa zawodowego według założeń programu realizacji doradztwa zawodowego uwzględniającego Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego;
- b) wspierają działania szkolnego doradcy zawodowego;
- c) realizują wybrane zadania z zakresu doradztwa zawodowego, m.in. podczas prowadzonych przez siebie obowiązkowych zajęć edukacyjnych (wybrane treści), zajęć wychowawczych, zajęć pozalekcyjnych w tym specjalistycznych, zajęć opiekuńczo - wychowawczych, konsultacji, prelekcji, wykładów, wycieczek/spotkań zawodoznawczych oraz w trakcie innych podejmowanych przez siebie działań w tym wskazanych przez dyrektora szkoły i/lub w programie realizacji doradztwa zawodowego;
- d) w miarę swoich kompetencji rozwijają indywidualne zainteresowania, uzdolnienia i zasoby uczniów oraz wskazują im możliwości ich wykorzystania oraz rozwijania;
- e) udzielają i/lub organizują pomoc psychologiczno - pedagogiczną uczniom szczególnie istotną przy wyborze dalszej drogi edukacyjno - zawodowej;
- f) współpracują z instytucjami, placówkami wspierającymi działania szkoły w zakresie realizacji doradztwa zawodowego.

W wyjątkowych sytuacjach nauczyciel wskazany przez dyrektora szkoły opracowuje program realizacji doradztwa zawodowego uwzględniający Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego.

3.2. Odbiorcy realizowanych działań

Zajęcia i działania związane z doradztwem zawodowym są kierowane do uczniów uczących się w systemie trzyletniego i czteroletniego liceum, rodziców oraz wychowawców, nauczycieli, specjalistów zatrudnionych w szkole.

3.3. Działania kierowane do uczniów

Przeprowadza się następujące działania:

a) Poradnictwo grupowe

Prowadzenie zajęć, poradnictwa grupowego w zakresie doradztwa zawodowego związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu z uwzględnieniem rozpoznanych mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz informacji nt. systemu edukacji i rynku pracy.

b) Diagnoza zainteresowań i predyspozycji zawodowych

Diagnozowanie zainteresowań i predyspozycji zawodowych uczniów (samoocena, temperament, cechy osobowości, hierarchia wartości życiowych itp.) - wykorzystanie narzędzi diagnozujących (testy, kwestionariusze, wywiad, obserwacja itp.).

c) Konsultacje/Poradnictwo indywidualne

Prowadzenie i organizowanie konsultacji - poradnictwa indywidualnego - pomoc w wyborze kierunku kształcenia, zawodu, udzielania wsparcia psychologiczno - pedagogicznego, w szczególnych sytuacjach kierowanie do specjalistów z zakresu pomocy psychologiczno - pedagogicznej. Organizowanie spotkań, konsultacji z wybranymi zewnętrznymi osobami, specjalistami instytucji wspierających działania szkoły (m.in. współpraca z Miejskim Centrum Wspomagania Edukacji w tym Miejską Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Miejskim Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli). Objęcie szczególną pomocą psychologiczno - pedagogiczną uczniów posiadających opinie, orzeczenia poradni psychologiczno - pedagogicznej i orzeczenia o niepełnosprawności lub wymagających szczególnego wsparcia z przyczyn zdrowotnych lub sytuacji losowych.

d) Organizowanie spotkania informacyjnego dotyczącego procedur, zasad zdawania egzaminu maturalnego

Organizowanie spotkania informacyjnego dla uczniów ostatnich klas licealnych na temat procedur i zasad dotyczących egzaminu maturalnego.

e) Udostępnianie, aktualizowanie i gromadzenie informacji edukacyjno - zawodowych

Gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji z zakresu doradztwa edukacyjno - zawodowego (m.in. prowadzenie konsultacji indywidualnych, zamieszczanie informacji w Internecie, na tablicach informacyjnych, rozprowadzanie ulotek, broszur, prasy,

informatatorów, filmów edukacyjnych). na temat: m.in. zawodów, różnych możliwości kształcenia, lokalnym rynku pracy, instytucji wspierających działania szkoły, zasad rekrutacji obowiązujących w szkołach policealnych i wyższych szkołach, innych szkołach. Z zasobów korzystają uczniowie, rodzice i nauczyciele oraz specjaliści.

f) Wycieczki zawodoznawcze i spotkania/zajęcia z pracodawcami, pracownikami zakładów pracy, wykładowcami, studentami przedstawicielami wyższych uczelni i innych szkół
Organizowanie dla uczniów wycieczek zawodoznawczych, spotkań, zajęć z pracodawcami, pracownikami wybranych zakładów pracy oraz wykładowcami, studentami wyższych uczelni, szkół policealnych i innych.

g) Działania i akcje związane z doradztwem zawodowym
Organizowanie dla uczniów zajęć w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery, wyjść na Targi Edukacyjne, Targi Pracy, Salon Maturzystów, Dni Otwarte wyższych uczelni i innych szkół itp. Podejmowanie działań promujących ofertę edukacyjną szkoły (Targi Edukacyjne, Dzień Otwarty Szkoły).

h) Zajęcia pozalekcyjne
Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć, kółek rozwijających zainteresowania, pasje i uzdolnienia uczniów w tym przygotowujących do konkursów, zawodów i olimpiad oraz turniejów szkolnych i pozaszkolnych.

i) Badanie zapotrzebowania uczniów na działania związane z doradztwem zawodowym
Diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na działania związane z doradztwem zawodowym, informacje edukacyjno - zawodowe (np. poprzez wywiad, obserwacje, badania ankietowe).

j) Badanie losów absolwentów
Gromadzenie informacji na temat dalszego kierunku kształcenia (wybór szkoły) absolwentów liceum. Informacje uzyskuje się w formie ustalonej przez szkołę.

3.4. Działania kierowane do rodziców

Organizowanie dla rodziców spotkań, zajęć, szkoleń, konsultacji informacyjno-doradczych ze szkolnym doradcą zawodowym, specjalistami ds. pomocy psychologiczno - pedagogicznej, wychowawcami, nauczycielami, przedstawicielami instytucji wspierających działania szkoły.

Udostępnianie informacji na temat predyspozycji, mocnych i słabych stron dziecka, pomocowych instytucji oraz wydarzeń i imprez w szczególności związanych z doradztwem zawodowym i edukacyjnym, wsparciem psychologiczno - pedagogicznym oraz możliwości wyboru przez dziecko drogi edukacyjno - zawodowej. Kierowanie rodziców do specjalistycznych instytucji (wg. potrzeb). Organizowanie m.in. spotkania informacyjnego nt. procedur, zasad dotyczących egzaminu maturalnego i zasad rekrutacji obowiązujących na wyższych uczelniach oraz możliwości wyboru dalszej drogi edukacyjno - zawodowej.

3.5. Działania kierowane do wychowawców, nauczycieli, specjalistów ds. pomocy psychologiczno - pedagogicznej

Organizowanie spotkań i konsultacji z przedstawicielami instytucji wspierających działania szkoły w szczególności w zakresie doradztwa zawodowego i udzielania pomocy psychologiczno - pedagogicznej. Udostępnianie zasobów, materiałów edukacyjno - dydaktyczno - informacyjnych niezbędnych do przeprowadzenia działań związanych z doradztwem zawodowym. Wspiera się działania wychowawców, nauczycieli oraz specjalistów i inne osoby w realizowaniu zadań związanych z doradztwem zawodowym. Grono pedagogiczne szkoły informuje się o wydarzeniach, imprezach związanych z doradztwem zawodowym. Udzielanie informacji na temat szkoleń i kursów, studiów z zakresu doradztwa zawodowego, pomocy psychologiczno – pedagogicznej. Organizowanie szkoleń dla nauczycieli, wychowawców i specjalistów zatrudnionych w szkole.

3.6. Pozostałe działania

a) Współpraca z wychowawcami, nauczycielami i szkolnym zespołem psychologiczno - pedagogicznym (specjalistami), pielęgniarką szkolną

Doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele, specjaliści, pielęgniarka szkolna ściśle współpracują ze sobą. - wzajemne wspieranie się w organizowaniu i realizowaniu ciągłości działań z zakresu doradztwa zawodowego i udzielaniu pomocy psychologiczno - pedagogicznej oraz realizowaniu działań zleconych przez dyrektora szkoły.

b) Współpraca z rodzicami uczniów

Ścisła współpraca doradcy zawodowego, specjalistów, ds. pomocy psychologiczno – pedagogicznej, wychowawców nauczycieli, nauczyciela biblioteki szkolnej, pielęgniarki szkolnej z rodzicami uczniów - organizowanie poradnictwa grupowego i indywidualnego, wsparcia psychologiczno - pedagogicznego, wymiana informacji na

temat dziecka, jego predyspozycji zawodowych, mocnych i słabych stron, możliwości wyboru szkoły, zawodu. oraz możliwości udzielenia pomocy psychologiczno – pedagogicznej itp. (udzielanie pomocy wg. swoich kompetencji).

c) Współpraca z instytucjami, podmiotami wspierającymi działania szkoły z zakresu doradztwa zawodowego

Współpraca m.in. z: Miejskim Centrum Wspomagania Edukacji (Miejską Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Miejskim Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli), Uniwersytetem Opolskim, Politechniką Opolską i innymi uczelniami, szkołami w tym średnimi i policealnymi oraz Powiatowym Urzędem Pracy, Wojewódzkim Urzędem Pracy, Izbą Rzemieślniczą, Zespołem Placówek Oświatowych, Centrum Wystawienniczo Kongresowym, wybranymi pracodawcami, zakładami pracy, Parkiem Przemysłowym Metalchem, Akademickimi Inkubatorami Przedsiębiorczości i Akademickimi biurami Kariery działającymi przy opolskich uczelniach, Mobilnym Centrum Informacji Zawodowej, Młodzieżowymi biurami Pracy, Urzędem Miasta Opola, Kuratorium Oświaty Opolu, Parkiem Naukowo - Technologicznym, Regionalnym Zespołem Placówek Wsparcia Edukacji, Ochotniczym Hufcem Pracy/Środowiskowym Hufcem Pracy, samorządami/organizacjami gospodarczymi, stowarzyszeniami/samorządami zawodowymi. Współpraca polega min. na organizowaniu zajęć, spotkań, szkoleń (prelekcje, wykłady, konsultacje,), staży, wycieczek zawodoznawczych, badań diagnozujących predyspozycje zawodowe., konkursów oraz realizowaniu założeń projektów.

d) Promowanie oferty PLO nr VIII

Promuje się ofertę PLO nr VIII m.in. podczas Dnia Otwartego Szkoły, spotkań z uczniami szkół podstawowych i ich rodzicami, Targów Edukacyjnych.

e) Koordynowanie działań z zakresu doradztwa zawodowego

Szkolny doradca zawodowy koordynuje w szkole działalność informacyjno-doradczą, podejmowane działania w zakresie doradztwa zawodowego w tym gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych wg. potrzeb.

f) Inne działania

Podejmowane są inne, niewyszczególnione powyżej działania z zakresu doradztwa zawodowego w miarę potrzeb i możliwości, m.in. realizowanie działań w ramach

projektów finansowanych ze środków Unii Europejskiej. W każdym roku szkolnym są realizowane działania zgodne z priorytetami wyznaczonymi przez Ministerstwo Edukacji Narodowej i Opolskiego Kuratora Oświaty i związanymi z doradztwem edukacyjno - zawodowym.

3.7. Treści programowe doradztwa zawodowego

W trakcie podejmowania działań z zakresu doradztwa zawodowego realizuje się treści programowe: dotyczące pięciu modułów:

1. Poznawanie własnych zasobów;
2. Świat zawodów i rynek pracy;
3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie;
4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno - zawodowych;
5. Rozwój kompetencji kluczowych w tym umiejętności społecznych, umiejętności osobistych umiejętności cyfrowych, umiejętności w zakresie przedsiębiorczości (dodatkowy moduł).

Szczegółowe treści programowe zostały ujęte w Programie Realizacji Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego. Program opracowuje się w każdym roku szkolnym.

4. Formy i metody realizowania doradztwa zawodowego

Doradztwo zawodowe jest realizowane na:

- a) obowiązkowych zajęciach edukacyjnych;
- b) zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego;
- c) zajęciach z wychowawcą, doradcą zawodowym, psychologiem, pedagogiem szkolnym, specjalistami;
- d) wycieczkach zawodoznawczych, spotkaniach, zajęciach z pracodawcami, przedstawicielami wybranych zawodów, szkół;
- e) zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno - pedagogicznej;
- f) zajęciach rozwijających pasję, zainteresowania, uzdolnienia uczniów;
- g) zajęciach prowadzonych przez specjalistów, pracodawców, nauczycieli, pracowników naukowych, studentów przedstawicieli różnych szkół w tym wyższych uczelni i instytucji wspierających działania szkoły, udzielających pomocy psychologiczno – pedagogicznej;

h) stażach, kursach, szkoleniach;

h) innych, niewyszczególnionych powyżej zajęciach;

Podjęmowane działania z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane w formie poradnictwo indywidualnego, grupowego (m.in. warsztaty, szkolenia, wycieczki zawodoznawcze). W okresie pandemii i w razie konieczności lub potrzeby doradztwo zawodowe może być realizowane w zdalnej formie (np. za pomocą platformy edukacyjnej Teams, edziennika).

W trakcie realizowania działań z zakresu doradztwa zawodowego stosuje się następujące metody:

a) wykład informacyjny;

b) pogadanka, dyskusja;

c) diagnoza psychologiczno - pedagogiczna (m.in. testy, kwestionariusze, obserwacje, wywiady);

d) projekcja filmów edukacyjnych,

e) praca na materiale zadaniowym/ćwiczenia/treningi praktyczne;

f) odgrywanie ról;

g) analiza przypadków;

h) rozmowa doradcza;

i) informacje edukacyjno - zawodowe (ulotki, broszurki, informatory itp.);

j) inne, niewymienione metody.

5. Środki wykorzystywane podczas realizacji zadań zwianych z doradztwem zawodowym

Podczas realizowania zadań z zakresu doradztwa zawodowego wykorzystuje się środki m.in. takie jak: programy i prezentacje multimedialne, karty pracy, materiały biurowe, gry edukacyjne i filmy edukacyjne w tym zawodoznawcze, narzędzia diagnozujące predyspozycje zawodowe: (m.in. kwestionariusze, testy, ankiety), materiały edukacyjno - informacyjne (m.in. broszury, informatory, ulotki).

6 . Efekty WSDZ

Po zrealizowaniu działań WSDZ uzyskuje się następujące efekty:

I. Uczeń:

1. Dokonuje w sposób świadomy i samodzielny wyboru dalszej ścieżki edukacyjno -zawodowej z uwzględnieniem swoich zainteresowań, uzdolnień, zasobów, predyspozycji zawodowych, oraz informacji na temat rynku pracy oraz możliwości edukacyjnych.
2. Jest przygotowany do wejścia na rynek pracy.
3. Określa obszary do dalszego rozwoju i zna swoje potrzeby oraz ma ukształtowaną hierarchię wartości.
4. Rozwija swoje zainteresowania i umiejętności.
5. Sporządza bilans i jest świadomy swoich zasobów, kompetencji, uzdolnień, zainteresowań, predyspozycji, mocnych i słabych stron i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej.
6. Zna czynniki determinujące wybór dalszej drogi edukacyjno – zawodowej.
7. Zna system edukacyjny w Polsce i możliwości kontynuowania nauki w tym za granicą.
8. Zna kierunki szkół, możliwości wyboru dalszej drogi edukacyjno - zawodowej, uzyskania kwalifikacji zgodnych z potrzebami rynku pracy oraz ze swoimi możliwościami i predyspozycjami zawodowymi, zainteresowaniami.
9. Ma poczucie odpowiedzialności za swój rozwój edukacyjno - zawodowy.
10. Określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych.
11. Określa własny system wartości, w tym wartości związanych z pracą i etyką zawodową.
12. Analizuje informacje o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz możliwościach ich uzyskiwania w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych.
13. Zna zasady rekrutacji obowiązujące na wyższych uczelniach i w szkołach policealnych.
14. Zna źródła wiedzy, informacji na temat szkół, zawodów, pracy, możliwości zdobywania kwalifikacji.
15. Analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz funkcjonujących na nim zasadach w kontekście wyborów edukacyjno - zawodowych,
16. Ma wiedzę na temat rynku pracy, obowiązujących trendów, wie, gdzie może odbyć staże, wolontariat.
17. Zna aktywne sposoby poszukiwania pracy.
18. Zna przyczyny i skutki bezrobocia oraz źródła informacji na temat możliwości zatrudnienia, rynku pracy,
19. Ma wiedzę nt. nowych zawodów i nadwyżkowych oraz deficytowych,
20. Porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą oraz analizuje

podstawy prawa pracy, w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika.

21. Zna specyfikę zawodów, stanowisk pracy (wymagania, predyspozycje, kwalifikacje, charakter pracy, przeciwwskazania do pracy itp.).
22. Konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy.
23. Określa znaczenie i wskazuje możliwości realizacji różnych form aktywizacji zawodowej.
24. Potrafi sporządzić dokumenty aplikacyjne.
25. Potrafi zaprezentować siebie i swoje kompetencje podczas rozmowy kwalifikacyjnej.
26. Potrafi wyznaczać sobie cele, podejmować decyzje i planować swoją przyszłość, dokonywać wyboru drogi edukacyjno – zawodowej.
27. Zna zasady zakładania własnej działalności gospodarczej oraz instytucje wspomagające w tym zakresie.
28. Charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.
29. Korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia formalnego, pozaformalnego i nieformalnego.
30. Określa korzyści wynikające ze zdobywania wiedzy.
31. Sporządza indywidualny plan działania - planuje różne warianty ścieżek edukacyjno - zawodowych na podstawie bilansu własnych zasobów i wartości oraz informacji na temat rynku edukacji i rynku pracy, przewidując skutki własnych decyzji,
 - w sposób prawidłowy operuje kompetencjami kluczowymi w tym społecznymi, osobistymi cyfrowymi i związanymi z przedsiębiorczością, m.in. zna podstawowe zasady savoir - vivre, skutecznej komunikacji interpersonalnej, autoprezentacji, współzawodniczenia, współpracowania w grupie i potrafi radzić sobie w sposób konstruktywny w różnych sytuacjach w tym trudnych i stresujących, oraz potrafi w sposób optymalny i bezpieczny korzystać z technologii informacyjno
 - komunikacyjnych,
32. Potrafi zarządzać czasem i skutecznie uczyć się..
33. Potrafi kreatywnie i przedsiębiorczo myśleć oraz działać.
34. Potrafi w sposób optymalny, bezpieczny korzystać z nowych technologii informacyjno
 - komunikacyjnych, cyfrowych.

35. Ma pozytywny stosunek do pracy i jest zmotywowany do zdobywania wiedzy, wykształcenia.
36. Wie, gdzie można uzyskać pomoc psychologiczno - pedagogiczną w tym z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego.
37. Zna zasady, procedury dotyczące egzaminu maturalnego.

II. Nauczyciel., wychowawca, specjalista ds. pomocy psychologiczno - pedagogicznej:

1. Podejmuje w sposób ciągły skuteczne skoordynowane, zintegrowane działania z zakresu doradztwa zawodowego uwzględniające indywidualne możliwości i potrzeby każdego ucznia.
2. Ma pogłębioną wiedzę i podniesione kwalifikacje, kompetencje z zakresu udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej.
3. Uzyskuje sukcesy w pracy z uczniami.

III. Rodzic:

1. Uzyskuje pomoc psychologiczno - pedagogiczną, potrafi rozwiązywać problemy.
2. Zna możliwości wyboru dalszej drogi edukacyjno – zawodowej oraz kierunki i zasady rekrutacji obowiązujące na wyższych uczelniach i szkołach policealnych.
3. Zna zasoby, zainteresowania, uzdolnienia, preferowane wartości, predyspozycje zawodowe, mocne i słabe strony swojego dziecka.
4. Ma wiedzę na temat przeciwwskazań do wykonywania określonego zawodu.
5. Wie, w których instytucjach udzielana jest pomoc psychologiczno – pedagogiczna., w tym związane z doradztwem zawodowym.
6. Jest zaktywizowany do podejmowania działań pomocowych, wychowawczych wobec swojego dziecka.
7. Zna zasady, procedury dotyczące egzaminu maturalnego.
8. Posiada wiedzę na temat czynników wpływających na podejmowanie przez dziecko decyzji związanej z wyborem drogi edukacyjno - zawodowej.

Po przeprowadzonych działaniach ujętych w WSDZ zapewniona jest ciągłość działań z zakresu doradztwa zawodowego na terenie szkoły. Uzyskuje się informacje nt. losów absolwentów liceum (wybór szkoły po ukończeniu liceum), zapotrzebowania uczniów na działania z zakresu doradztwa zawodowego, informacje edukacyjno - zawodowe. Podejmowane działania z zakresu doradztwa zawodowego są skoordynowane i przynoszą

zamierzone efekty. W szkole zgromadzone są i udostępniane informacje edukacyjno – zawodowe.

7. Ewaluacja WSDZ

Ewaluacja służy ocenie podejmowanych w szkole działań z zakresu doradztwa zawodowego i jest przeprowadzana w formie wybranej przez szkołę. Po przeprowadzonej ewaluacji, modyfikuje się podejmowane działania ujęte w WSDZ wg. potrzeb i możliwości.

8. Uwagi

W okresie pandemii i w razie konieczności/potrzeby zadania z zakresu doradztwa zawodowego mogą być realizowane w formie zdalnej m.in. z wykorzystaniem platformy edukacyjnej Teams i/lub maila (edziennik).